

Matkaraportti Graz, kevät 2012

Katri Kautovaara

Sisällysluettelo

1. Perustiedot
2. Graz
  - 2.1. Sijainti ja ilmasto
  - 2.2. Opiskelu
  - 2.3. Nähtävyydet
3. Saapuminen
4. Asuminen
5. Liikkuminen kaupungissa
6. Vapaa-aika
  - 6.1. Urheilu
    - 6.1.1. Laskettelu ja vaeltaminen
  - 6.2. Viihde
    - 6.2.1. Yöelämä
    - 6.2.2. ESN
7. Opiskelu
  - 7.1. Kurssit
  - 7.2. UniGrazOnline ja Moodle
8. Matkustaminen
9. Lähtö
10. Viimeiset fiilikset

Karl-Franzens-Universität

1. Perustiedot

Vaihtomaa: Itävalta

Kaupunki: Graz

Yliopisto: Karl-Franzes-Universität Graz

Milloin: Kevätlukukausi 2012

2. Graz

Graz on Itävallan toiseksi suurin kaupunki Wienin jälkeen ja Steiermarkin osavaltion pääkaupunki. Grazin asukasluku on 250 099 asukasta (2006). Grazin vanhakaupunki on myös listattu UNESCO:n maailmanperintöluetteloon.

2.1. Sijainti ja ilmasto

Graz sijaitsee Itävallan kaakkoisosassa lähellä Slovenian rajaa, noin 200 kilometriä Wienistä lounaaseen ja n. 50 kilometriä Slovenian rajasta ja Mariborista. Kaupungin läpi virtaa Mur-joki, joka antaa oman ominaispiirteensä kaupungille. Steiermarkille tyypillinen kukkulamaisema ympäröi kaupunkia.

Graz sijaitsee periaatteessa lauhkealla ilmastovyöhykkeellä, mutta ilmastoon vaikuttaa myös suuresti Välimerenilmasto. Sateet saapuvat Graziin tyypillisesti etelästä, sillä sijainti Alppien kaakkoispuolella suojaa kaupunkia Keski-Euroopan sääoloilta. Käytännössä tämä tarkoitti ainakin minun oloni aikana siellä sitä, että Grazissa oli todella hyvät ilmat. Aivan kuin olisi ollut etelässä. Kevät alkoi siellä todella aikaisin ja kesä oli todella pitkä ja kuuma. Sateita oli melko vähän.

2.2. Opiskelu

Graz on yksi Itävallan merkittävimmistä yliopistokaupungeista, ja siellä opiskelee yhteensä noin 40 000 opiskelijaa. Grazissa on neljä yliopistoa, joista suurin on Karl-Franzens_Universität, joka on perustettu jo vuonna 1585 ja on opiskelijamäärällään 22 000 opiskelijaa Itävallan toiseksi suurin yliopisto. Technische Universitätissä opiskelee noin 9 000 opiskelijaa, Medizinische Universitätissä noin 6 000 ja Universität für Musik und darstellende Kunst noin 1 500 opiskelijaa. Lisäksi Grazista löytyy kaksi ammattikorkeakoulua.

2.3. Nähtävyydet

Grazin varmaankin tärkein nähtävyys on kukkula Schlossberg aika lailla keskellä Grazia Mur-joen itäpuolella. Sen tärkein nähtävyys ja Grazin kaupungin symboli on sen kellotorni, joka tunnettu erikoisesta minuuttiviisaria pidemmästä tuntiviisarista. Scholossberg kohoaa noin 123 metrin korkeuteen ja sinne vie useita metsäpolkuja, maanalainen hissi ja köysirata. Schlossberg on hyvin suosittu ulkoilupaikka myös kaupunkilaisten ei pelkästään turistien keskuudessa, sieltä näkee koko kaupungin sekä paljon ympäröimää maisemaa. Schlossbergin päällä sijaitsee myös muutama ravintola, joista saa erinomaista ruokaa ja virvokkeita.

Vanhakaupunki, pääostoskadut ja kaikki yliopistot sijaitsevat myös joen itäpuolella. Grazin vanhakaupunki on listattu vuonna 1999 UNESCO:n maailmanperintöluokkaan ja se on tunnusomaisine punaisine kattoineen todella nättiä katseltavaa. Vanhassakaupungissa näkemisen

arvoisia paikkoja ovat muun muassa 1438 rakennettu Grazin tuomiokirkko (der Dom), vuonna 1899 avattu oopperatalo, joka on myös itävallan toiseksi suurin oopperatalo, ja kaupungin keskusaukio Hauptpaltz, jolla sijaitsee paljon hyviä ravintoloita, kauppoja ja kaupungin raatihuone. Lisäksi ostoskatu Herrengasse on nähtävyys jo itsessään, mutta siellä sijaitseva Stadtpfarrkirche on myös vierailemisen arvoinen.

Vanhankaupungin ulkopuolellakin on paljon nähtävää, muun muassa Herz-Jesu-Kirche, joka on Grazin suurin kirkko, Eggenbergin linna, joka on hieno ison puutarhan ympäröimä barokkipalatsi ja Mariatrostin basilika, joka on yksi Steiermarkin tärkeimpiä pyhiinvaellus kohteita. Museota löytyy Grazista myös useita ja niistä tärkeimpiä ovat varmaankin modernin taiteen museo Kunsthaus joen varrella, Neue Galerie ja Alte Galerie.

Grazin pinta-alasta noin 40 prosenttia on vihermaata, ja sen takia kaupungissa on hyvin paljon ulkoilumahdollisuuksia ja useita puistoja. Keskuspuisto on nimeltään Stadtpark ja se levittäytyy hyvin laajalle alueelle Schlossbergin itäpuolella. Keväällä ja kesällä kaupunkilaisilla on tapana kokoontua Stadtparkiin töiden ja koulun jälkeen hengailemaan ja jutustelemaan, pelailemaan eri pelejä ja viettämään vain aikaa. Stadtpark oli ehdottomasti yksi omista lempipaikoistani Grazissa! Kahvila Park-House kannattaa myös testata! Grazissa on myös paljon pienempiä puistoja, jotka ovat tosi kivoja kesäpäivän viettopaikkoja. Lisäksi jos lähtee ulos kaupungista löytää kivoja järviä, niin teko- kuin luonnonkin järviä, esimerkiksi Schwartzel See, jossa järjestetään paljon erilaisia tapahtumiakin, ja upea luonnon Grüner See, jossa silmä kyllä lepää.

Torejakin Grazista löytyy, joista merkittävin varmasti Kaiser-Josef-Platz oopperatalon tuntumassa. Tori on avoinna joka aamu/aamupäivä maanantaista lauantaihin ja siellä eri pientilalliset ja –tuottajat myyvät omia tuotteitaan, löytyy niin vihanneksia, hedelmiä, marjoja, mehuja, öljyjä, käsitöitä, lihaa, kukkia ja vaikka mitä!

Kulttuuriakin kaupungissa on oopperan ja teatterien puolesta esimerkiksi. Graz olikin vuonna 2003 Euroopan ainoa kulttuuripääkaupunki. Jo mainitun oopperatalon lisäksi kaupungissa toimii kaupunginteatteri Schauspielhaus. Oopperan hinnat ovat myös erittäin opiskelijaystävällisiä, jos paikan päälle menee vasta puoli tuntia ennen näytöksen alkua. Nimittäin jos silloin on vielä lippuja jäljellä, niitä myydään opiskelijoille hintaan 8 euroa! Itse kävin katsomassa oopperaa Carmen juuri tuohon 8 euron hintaan lähes teatterin parhailta paikoilta. Oopperatalo on itsessään jo hieno kokemus upeine puitteineen. Tunnettu grazilainen kaikkien tuntema Arnold ”’Araska” Schwarzerneggerkin on kyseisessä talossa vierailnut.

3. Saapuminen

Lensin suoraan Graziin, sillä löysin aika edulliset lennot Berliinin kautta. Monet tulivat Wienin kautta, koska sinne on yleensä enemmän ja halvempia lentoja. Wienistä Graziin tulee noin kerran tunnissa juna ja matka kestää noin 2,5 tuntia. Olin rekisteröitynyt Buddy-ohjelmaa ja buddyni tuli minua vastaan lentokentälle. Hän vei minut myös asunnolleni ja näytti jo ensimmäisenä iltana vähän kaupunkia, joka oli todella mukavaa! Se lievitti vähän jännitystä. Buddyni oli myös mukana, kun kävin rekisteröitymässä maistraattiin ensimmäisellä viikolla. Oikeastaan kaikesta mitä pitää muistaa hoitaa, sai hyvin infoa koulun ensimmäisillä info-luennoilla, niille kannattaa ehdottomasti mennä!

Ensimmäisellä viikolla myös hommasin itävaltalaisen puhelinliittymän. Itävallassa käytetään paljon prepaid-liittymiä, mikä teki asian erittäin helpoksi. Moniin ei tarvitse tehdä minkään näköisiä

sopimuksi. Itselläni oli käytössä Drei. Se oli halpa, 7 euroa kuukaudessa sisältäen 1000min puhetta, 1000 tekstaria ja 1gb netti, mutta se ei toiminut ulkomailla ja nuo paketit olivat vain itävaltalaisiin liittymiin. Muiden maiden liittymiin, eli käytännössä varmaan Suomen, lähettäminen maksoi sitten enemmän. Koulu tarjosi A1-liittymää, mutta itse koin, että esimerkiksi Drei oli halvempi. Muita vaihtoehtoja on esimerkiksi Bob, jonka osa vaihtareista otti.

Itävaltalainen pankkikortti on myös hyvä hommata jo heti alussa. Opiskelija-asunnoissa on monesti esimerkiksi pyykinpesukoneet toimivat vain itävaltalaisella quick-cardilla. Lisäksi suomalaisella pankkikortilla automaattista nostaminen maksaa noin 0,90 euroa kerta (vaihtelee hieman pankin mukaan). Eihän se paljoa ole, mutta pitkällä juoksulla siihenkin kertyy hintaa. Kortin hommaamiseen sai koululta myös hyvät ohjeet.

4. Asuminen

Asumismuotoja on tarjolla useita. Suurin osa vaihtareista asui paikallisen LOAS:n opiskelija-asunnoissa, jotka olivat varta vasten opiskelijoille suunnattuja. Esimerkiksi monet suomalaiset asuivat ÖAD:n asunnoissa Moserhofgassella. Tarjolla oli niin yksioita kuin solujakin. Tässä linkki ÖAD:n sivuille: <http://www.housing.oead.at/>. Toinen vaihtoehto on katsoa asuntoja WIST:ltä, tässä linkki: <http://www.wist.vc-graz.ac.at/index.html/>. Asuntoa kannattaa hakea ajoissa, jotta saa edes asunnon ja varsinkaan, jos haluaa vähän edes vaikuttaa siihen millainen se, missä ja minkä hintanen.

Asua voi totta kai myös yksityisellä, kuten itse asuin. Suosittelen tätä erittäin lämpimästi, sillä itse viihdyin isossa asunnossa aivan keskustassa paikallisten kämppisten kanssa todella hyvin. Ongelmaksi saattaa vain muodostua luotettavan ja ylipäätänsä asunnon löytäminen. Itse löysin asunnon erään saksalaisen kaverini kautta, joka asuu nyt Grazissa. Facebookissa löytyy aina oma ryhmä semesterin aloittaville vaihtareille ja siellä voi myös kysellä kämppämahdollisuuksista tai bongailta sellaisia.

5. Liikkuminen kaupungissa

Grazissa on todella helppo liikkua ympäriinsä. Jos asuu keskusta-alueella, lähes kaikkialle pääsee kävellen tai pyörällä. Pyörällä liikkuminen on todella suosittua Grazissa ja myös todella monet vaihtarit ovat pyörän hommanneet. Muutamit pyöräliikkeet myyvät pyöriä palautusoikeudella ja antavat puolet rahoista takaisin, mikäli pyörä palautetaan hyväkuntoisena. Myös monet edellisen semesterin vaihtarit kaupittelevat pyöriään hyvin edullisesti netissä. Itse asuin sen verran lähellä yliopistoa ja keskustaa, niin en pyörää tarvinnut vaan pääsin kävellen lähes kaikkialle.

Jos pyörän hommaa on kuitenkin otettava huomioon muutama tärkeä seikka. Pyöräily on sallittu ainoastaan pyöräteillä ja niiden puuttuessa kadulla autojen joukossa. Tärkeää huomioida myös yksisuuntaiset kadut, joita tulee ajaa kuten autotkin vain yhteen suuntaan! Puistoissa pyöräileminen on myös kielletty, ellei toisin ole merkitty. Siitä saa sakon, jos jää poliisille kiinni, n. 30€. Baariin lähtiessä tulee myös muistaa, että Grazissa on humalassa pyöräily kielletty. Sakot ovat tämän suhteen yhtä kovia kuin autoilijoillekin. Sakko lähtee 800 eurosta ylöspäin, ja niitä on todella annettu myös ulkomaalaisille.

Julkinenliikennekin toimii hyvin. Grazissa on kattava raitiovaunu- ja bussi-verkosto. Kertalippu maksaa 2,00 euroa ja on tunnin voimassa. Tässä on linkki julkisen liikenteen reittioppaaseen:

<http://www.holding-graz.at/linien.html> . Julkisen liikenteen keskipiste on Jakominiplatz keskustassa, josta lähtevät ja jonka kautta kulkevat lähes kaikki ratikat ja bussit. Tarkastajia liikkuu kulkuvälineissä jonkin verran. Tiuhimmin ratsioita tehdään semesterien alussa ja lopussa, jolloin kannattaa olla erityisen tarkkana, että on itsellä lippu. Sakko on n. 60€, ja tässäkään ulkomaalaisuudella ei normaalisti saa seliteltyä maksua pois taikka pienemmäksi. Tarkastajat ovat aina siviiliasuissa, joten ”smurffien” bongailu ei täällä auta.

6. Vapaa-aika

6.1. Urheilu

Yliopisto tarjoaa aika paljon erilaisia urheilukursseja. Mutta jos niitä haluaa ottaa, on oltava tarkkana ilmoittautumisten kanssa, sillä kurssit ovat todella suosittuja. Pahimmassa tapauksessa kurssien ilmoittautumisia joutuu mennä jonottamaan useampaan tuntia ennen, jotta mahtuu mukaan suosituimpiin mukaan. Kursseja tarjoaa USI-sport.

Itse en ilmoittautunut yliopiston kursseille. Hommasin itselleni kuntosalikortin, pelasin tennistä ja lenkkeilin. Kuntosalin löysin todella kivan, 3D Fitnessstudio, johon sai tehdä vai 6kk:n sopimuksen. Otin sinne ”aamu” kortin, joka oli voimassa klo 9-16 arkisin ja vkl koko päivän. Se maksoi vain 19,90€ kuussa. Koko päivän kortti oli 29,90€. Sali oli tosi kiva, sieltä löytyi kaikki peruslaitteet ja vapaita painoja. Lämmittelylaitteitakin oli riittävästi. Toinen Sali mitä vaihtarit paljon käyttivät oli McFit Hauptbanhofin lähellä. Sinne sai myös tehdä vain 6kk:n sopimuksen (monet vaativat vuoden jäsenyyttä).

Tennistä pelasin yhden suomalaisen kaverini kanssa noin kerran viikossa. Talvella pelasimme Hotelli Paradisen kentillä (6 sisäkenttää) (Bussi 31 Jakominiltä). Talviaikaan tunnin vuoro maksoi n. 20€ kenttä eli n. 10€/henk, jos kaksi pelaajaa. Mailan sai vuokrata 2€ ja palloja pystyi ostaa 3,50€/3kpl. Kevään mittaan hinnat halpenivat ja loppuvaiheessa maksoimme vain n. 6€ per henkilö. Kesällä Grazissa on tarjolla monia ilmaisia ”kaupungin” kenttiä. Vuoroja niille ei voi varata, mutta jos tyhjä on saa niillä pelata ilmaiseksi ja niin kauan kuin haluaa.

Lenkkeilymaastot on Grazissa ihan kivat. Itse tykkäsin juosta joen vartta pitkin jonkin matkaa jompaankumpaan suuntaan ja sitten toista puolta takaisin. Myös Schlossbergin päälle kapuaminen oli todella hyvää treeniä ja maisemathan on sieltä upeat.

6.1.1. Laskettelu ja vaeltaminen

Jos tykkää lasketella, niin Itävaltahan on täydellinen maa siihen. Käytännössä ympäri vuoden löytyy paikkoja missä pääsee mäkeen. Itse tein muutaman päiväreissun laskettelukeskuksiin ja sen lisäksi yhden viikonlopun reissun (ESN:n järjestämä). Giga Sport -urheiluliike järjestää laskettelukauden aikana päiväreissuja eri paikkoihin lähellä Grazia. Hinnat olivat alkaen 25 euroa sisältäen bussikyydin sinne ja takaisin ja päivän hissilipun. Välineiden vuokra oli keskimäärin hieman alle 20 euroa päivä. Lisäksi kävin omatoimisella reissulla Mariborin Pohorjessa laskemassa. Maribor on vain tunnin junamatkan päässä, kannattaa testata.

Kesäaikaan, jos haluaa nauttia vuorista ja niiden upeista maisemista, suosittelen vuorilla vaeltamista. Se on jotain, mitä ei Suomessa pääse kokeilemaan. Grazin läheisyydessä on monia paikkoja, jossa on hyvin merkityt vaellusreitit, ja jonne on helppo aivan aloittelijankin lähteä.

6.2. Viihde

6.2.1. Yöelämä

Grazin yöelämä on hyvin virkeää, sillä kaupungissa on paljon opiskelijoita. Melkein joka ilta löytyy jostain menoa, niin halutessa. Joka toinen keskiviikko vaihto-opiskelijat kokoontuvat ESN:n (vaihto-opiskelijoille tarkoitettu organisaatio) järjestämään ”Stammtischiin” Office publiin, jossa pääsee helposti tutustumaan muihin vaihto-opiskelijoihin, tuutoreihin jne. Officesta saa myös siideriä! Se on melko harvinaisuus Itävallassa, joka on tunnettu hyvistä oluistaan ja viineistään. Siideristä saa Grazissa maksaa lähemmäs 5 euroa, mutta Olutta saa 0,51 saa monista paikoista hieman yli 3 euron hintaan, ja viiniä ravintoloista irtoaa jopa alle 3 euron hintaan. Siidereitä on tarjolla lähes pelkästään englantilaisissa ja irlantilaisissa pubeissa (esim. Office pub ja Molly Malone).

Opiskelijoiden suosimia yökerhoja löytyy paljon Elisabethstrasselta, joka sijaitsee lähellä Karl-Franzes yliopistoa. Suosittuja oli muun muassa: Kottulinsky, Kulturhauskeller (Kultus), Merano, Three Monkeys. Opiskelija-bileitä järjestettiin myös joen toisella puolella sijaitsevissa P.P.C:ssä ja Postgaragessa.

Mainitseminen arvoisia paikkoja ovat myös Biergarten ja Sky bar Schlossbergillä, josta on upeat näkymät varsinkin auringonlaskun aikaan! Hyväksi huomattuja paikkoja myös muun muassa Sporgassella sijaitsevan Continuumin 4 euron drinkki-happyhour joka päivä klo 18-20.

6.2.2. ESN

ESN Graz järjestää paljon tapahtumia vaihtareille ja niille kannattaa ehdottomasti osallistua! Niissä tutustuu hyvin uusiin ihmisiin ja ovat hyvä tapa nähdä kaupunkia ja Itävaltaa hyvässä seurassa. ESN:n muun muassa järjestämiä tapahtumia:

- Stammtisch Office pubissa joka toinen keskiviikko
  - International karaoke Kultuksessa n. kerran kuussa
  - viikonlopun laskettelu reissu yhdessä muiden Itävallan ESN:ien kanssa (kevällä se tehtiin Nassfeldiin) → Huippureissu!
  - Summerevent, viikonloppu jollain järvellä (kevällä oli Ossiarcher See), yhdessä muiden Itävallan ESN:ien kanssa → Huippureissu!
  - Vierailuita museoihin
  - Kaupunkikierros
  - Viinitila- ja suklaatehdas-vierailu
- jne.

7. Opiskelu

7.1. Kurssit

Kursseja kävin itse yhteensä 5 kappaletta. Ennen semesterin alkua järjestetään 3 viikkoa kestävä saksan intensiivi-kurssi (6 ETC), joka oli todella hyvä! Kurssia järjestetään kaikilla tasoilla niin aloittelijoista C-tason opiskelijoihin. Kurssi oli myös erittäin tärkeä verkostoitumisen kannalta, sillä siellä sai heti ensi kosketuksen muihin vaihtareihin, eikä jää yksin ihmettelemään, että missäs sitä muihin tutustuisi. Itse kävin A2/1-tason kurssin, joka oli minulle kuitenkin vähän liian helppo,

mutta toisaalta kertaushan on opintojen äiti. Kurssin koko nimi: German Basic Intensive Course 3, Level A2/1st phase. Läsnaölopakko (kuten melkein kaikissa kursseissa).

Saksaa kävin myös semesterin aikana kurssin: German Intermediate Course 2b, Level B1/2nd phase. Kurssia oli 2h viikossa ja ei ollut mitenkään isotöinen, oli ihan kiva. Kurssissa oli välikoe ja loppukoe. Läsnaölopakko.

Kävin myös kurssin: Information Systems Management. Kurssissa oli 4 hengen ryhmissä tehtävä harjoitustyö ja sen esitys, sekä suullinen tentti. Kurssi ei ollut lemppareitani, sillä aihe ei ollut ihan pääkiinnostuksen kohteitani, mutta helppo se oli. Opettajakaan ei ollut aivan makuuni. Läsnaölopakko.

Kävin myös kurssin Master Business English (Problems in Public Policy A). Kurssi oli todella mielenkiintoinen! Kurssilla oli yksin tehtävä esitys (powerpoint, ei mitään kirjallista palautusta) ja tentti, myös muistiinpanot luettavasta kirjasta kerättiin. Kurssilla oli aika paljon tehtävää, mutta siinä oppi todella hyvää sanastoa ja oli oikeasti todella mielenkiintoinen. Kurssin aihe vaihtelee vuosittain. Läsnaölopakko.

Viimeinen kurssini oli Human Resource Management in Practice. Kurssi oli ihan mielenkiintoinen, mutta aika teoriapainotteinen vaikka paljon käytiinkin läpi käytännön case-tehtäviä ja esimerkkejä ja tehtiin case-ryhmätyö. Tentti oli aika vaikea, mutta opettaja oli ihan hyvä ja kurssi kokonaisuudessaan ihan hyödyllinen. Läsnaölopakko.

7.2. UniGrazOnline ja Moodle

Opiskelijan työkaluina opiskeluun oli UniGrazOnline (UGO) https://online.uni-graz.at/kfu_online/webnav.ini ja Moodle <http://moodle.uni-graz.at/construct/index.php> , joka tulee nyt käyttöön myös LUT:iin. UGO:ssa ilmoitaudutaan kursseille ja tentteihin ja sieltä löytyy kurssikuvaukset kaikista kursseista ja niiden aikataulut yms. informaatiot. Moodle oli käytössä minulla muutamilla kursseilla. Sinne professorit lisäsivät materiaaleja, kotitehtäviä, luentoslaidit yms. Yhdellä kurssilla opettaja lisäsi slaidit UGO:on.

8. Matkustaminen

Jos Grazista haluaa matkustaa muualle Itävaltaan tai muualle Eurooppaan, tärkeä linkki on: www.oebb.at , josta löytyvät juna-aikataulut, hinnat yms. Tältä sivulta saa myös ostettua luottokortilla halvempia ”Sparschiene” –lippuja viim. 3 päivää ennen matkaa, jotka ovat monesti halvempia, kuin edes opiskelija-alennuksella (Vorteilscard) saatavat liput. Esimerkiksi Wieniin voi päästä jopa 9 eurolla suunta. Vorteilscard on kuitenkin hyvä hankkia, jos aikoo matkustaa yhtään enempää. Sen saa ostettua juna-asemalta opiskelijat (alle 27-vuotiaat) ja se maksaa muistaakseni noin. 19 euroa. Sillä saa aina junamatkat puoleen hintaan (ei sparschiene tarjouslippuja).

Jos lentäen lähtee Grazista käymään muualla, kannattaa lennot katsoa aina myös Wienistä, eikä pelkästään Grazista, sillä siellä on monesti paljon halvempia lentoja tarjolla. Ja kun ostaa junamatkan Wieniin, kannattaa ostaa suoraan lentokentälle asti (maksaa saman verran, ei lisä hintaa), niin ei tarvitse ostaa uutta lippua kentälle Wienin päässä, joka maksaa kulkuvälineestä riippuen 4-10 euroa.

9. Lähtö

Lähdön lähestyessä on hyvä muistaa muutama perus käytännönasia, jotka tulee hoitaa kuntoon ennen lähtöä.

- Asunto on tottakai muistettava irtisanoa tai luovuttaa avaimet yms pois sovittuun päivään mennessä.
- Maistraattiin on ilmoitettava kaupungista lähdöstä
- Learning agreement:iin on hankittava allekirjoitukset, jos sitä ei ole aikaisemmin vielä tehnyt.
- Confirmation of your stay –paperiin allekirjoitukset
- mahdolliset kuntosali- ja puhelinoperaattori –sopimukset lopetettava

10. Viimeiset fiilikset

Sen verran pitkä tästä matkaraportista on jo tullut, niin sanon tähän loppuun vain ihan lyhyesti viimeisiä fiiliksiä mitä vaihtoaika minuun jätti. Vaihtoaika Grazissa oli lyhyesti sanottuna elämäni parasta aikaa. Mitäs sitä vähättelempään. 5 kuukautta siellä meni aivan siivillä ja sain niin hienoja kokemuksia ja ystäviä, että en vaihtaisi niitä mihinkään. Kaikki matkat ja tapahtumat olivat myös aivan uskomattomia. Voisin aivan hyvin kuvitella, että joskus vielä muuttaisin Graziin. Graz ja Itävalta löysivät kyllä paikan suoraan sydämeistäni ja ne eivät varmasti sieltä tule koskaan lähtemään pois.

Jos on jotain kysyttävää Grazista, Itävallasta, vaihto-opiskelusta tai mistä vaan, jossa mahdollisesti osaisin auttaa, ottakaa ihmeessä yhteyttä, niin vastaan mielelläni! Katri.kautovaara@lut.fi

